

Hajajätevesiasetuksen toimeenpanon valvonnan suunnittelu

Lammin päivät
2.10.2014

Ympäristötarkastaja
Kaisa Autio-Nousiainen
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

- Toimii Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa alueen eläinlääkintähuollosta
- Ympäristökeskus aloittanut toimintansa 4/2009 ja Nurmijärvi mukaan 1/2013.
- Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula maaseutumaisia kuntia, joissa paljon asutusta haja-asutusalueilla. Lisäksi Järvenpäässä ja Keravalla joitain kiinteistöjä viemäriverkoston ulkopuolella.

Tausta ja tavoitteet

- Hajajätevesiasetuksen valvonnan suunnittelulle tarve
- Paljon kiinteistöjä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla
- Valvonnan priorisointi ja resurssien kohdentaminen → perusteet valvonnalle
- Suunnittelutyö tehty opinnäytetyönä → idea/esimerkki siitä miten valvontaa voisi tehdä!

Suunnittelutyön lähtökohdat 1/3

- Valvonta kohdennetaan riskiperusteisesti alueille, joissa puutteellisista jätevesijärjestelmistä voi aiheutua eniten ympäristön pilaantumisen vaaraa ja/tai terveyshaittaa
 - Pv-alueet, vesistöjen ranta-alueet, tiiviit asuinalueet
- Kuntakohtaiset valvonta-alueet
- Paikkatiedon hyödyntäminen

Suunnittelutyön lähtökohdat 2/3

- Noudatetaan uuden YSL:n linjausta
- Uusi YSL (527/2014) 167 §
 - *Valvonta oltava laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin.*
 - *Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.*

Suunnittelutyön lähtökohdat 3/3

- Valvottavien kohteiden tärkeysjärjestykseen asettamista
- Hajajätevesivalvonta on suunnitelmallista
- Saadaan tarvittaessa kirjattua hajajätevesivalvonta valvontaohjelmaan ja/tai -suunnitelmaan
- Valvonta on läpinäkyvää, tasapuolista ja asukkaiden tiedossa

Valvonta-alueet

- kuntakohtaisten valvonta-alueiden määrittely (paikkatietoaineiston hyödyntäminen)
- Valvonta-alueiden ulkopuolelle jätetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueet (kunnat, VOK) sekä mahdolliset uudet alueet joille verkosto esim. parhaillaan rakentuu (uudet asemakaavat).
- Vesihuollon kehittämisalueet mukana tarkastelussa
- Jokaisesta valvonta-alueesta laaditaan oma valvonta-aluekortti (nimi ja numero jokaiselle)

KUYK:n priorisointimalli

Esimerkkejä arviointikriteereistä ja mittareista 1/3

Asuinkiinteistöjen sijainti ranta-alueella
(Yksi vesiensuojelun arviointikriteereistä)

Mittari	Pisteytys
Paljon kiinteistöjä ranta-alueella	1
Vain yksittäisiä kiinteistöjä ranta-alueella	0,50
Alue tai alueen asuinkiinteistöt eivät sijaitse vesistön ranta-alueella	0

Esimerkkejä arviointikriteereistä ja mittareista 2/3

Alueen sijainti luokitellulla pohjavesialueella
(Yksi pohjaveden- ja terveydensuojelun arviointikriteereistä)

Mittari	Pisteytys
I-luokan pohjavesialue	1
Alueen sijainti Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä	0,75
II-luokan pohjavesialue	0,50
Ei pohjavesialue	0

Esimerkkejä arviointikriteereistä ja mittareista 3/3

Kuinka hyvin tiedossa alueen jätevesijärjestelmien tilanne

(Yksi valvonta-alueen erityispiirteet arviointikriteereistä)

Mittari	Pisteytys
Tiedetään hyvin, suurimmalla osalla kiinteistöistä kunnostamistarvetta	1
Ei tiedossa	0,75
Tiedetään hyvin, noin puolella kiinteistöistä kunnostamistarvetta	0,5
Paljon uutta rakentamista	0,25
Tiedetään hyvin, ei paljon kunnostamistarvetta	0

Valvonta-alueen kokonaispistemäärän laskeminen

- Valvonta-alue saa jokaisesta arviointikriteeristä 0-1 pistettä
- Arviointikriteerejä on painotettu, mikä korostaa tiettyjen arviointikriteerien merkittävyyttä
- Arviointikriteerien (12 kpl) painotetut pisteet lasketaan yhteen = valvonta-alueen kokonaispistemäärä

Esimerkkejä: valvonta-
alueet, valvonta-aluekortit
sekä alustavia tuloksia
(esitellään
koulutuspäivillä)

Valvonta-alueiden luokittelu

- Ideana valvontaluokat
- Valvonta-alueet jaetaan valvontaluokkiin (3-5 kpl), joille määritellään kaikille tietyt toimenpiteet
- Valvontaluokkiin tavoiteaikataulu
- Luokittelu saatujen pisteiden mukaan (pisteväli valikoituu oman tarpeen mukaan)

Muita ajatuksia & johtopäätöksiä

- Konkreettisen valvontatyön aloittaminen v. 2016: henkilöstöressurit?
- Konkreettista valvontaa ei tässä vaiheessa vielä tehdä (suunnitteluvaihe)
- Priorisointimallin toimivuus alustavien tuloksien perusteella
- Priorisointimallin hyödyntäminen muissa kunnissa